

POST INTERNATIONAL MEDIA Co.,Ltd
ประเด็นคำถาม ดร.ธนิต โสรัตน์ ในฐานะที่ปรึกษาโครงการ
นิทรรศการภาพลักษณ์ของงาน Tilog-Logistix2023
เดือนสิงหาคม 2566

1.1 ในมุมมองของการพัฒนาประเทศทางด้านโลจิสติกส์ ไทยมีนโยบายในการพัฒนาอุตสาหกรรมกลุ่มนี้อย่างไร และมีความโดดเด่นในเรื่องใดเป็นพิเศษ

ตอบ : นโยบายพัฒนาอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ของไทยไม่มีความชัดเจนเนื่องจากภาครัฐขาดความเข้าใจในอุตสาหกรรมโลจิสติกส์คิดว่าเกี่ยวข้องกับการขนส่งเท่านั้น รัฐมุ่งเน้นแต่โครงสร้างพื้นฐานคมนาคมขนส่งแต่ไม่ได้เน้นความต่อเนื่องที่จะเชื่อมโยงอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ ด้านการส่งเสริมไม่มีหน่วยงานรัฐเป็นเจ้าของเพราะโลจิสติกส์เกี่ยวข้องกับหลายกระทรวง การส่งเสริมการลงทุนของ BOI เป็นการนำเข้าเครื่องจักรขนาดใหญ่และเชื่อมโยงกับการส่งออกทำให้มีเพียงไม่กี่รายเท่านั้นที่ได้รับส่งเสริม ด้านเอกชนขาดการรวมตัวในการตั้งสภาโลจิสติกส์แห่งประเทศไทยมีเพียง 6 สมาคมที่รวมตัวแบบหลวมๆในลักษณะเป็นสมาพันธ์ที่ไม่มีกฎหมายรับรอง รวมถึงการขาดทิศทางที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมโลจิสติกส์

1.2 ประสิทธิภาพ และจุดแข็งของไทยที่สามารถพัฒนาเป็นโอกาสในการเติบโตทางการค้า ของอุตสาหกรรม

1.3 อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ ในมุมมองของการแข่งกันกับต่างชาติ ไทยมีจุดแข็งที่โดดเด่นกว่าคู่แข่งด้านใดบ้าง

ตอบรวมกัน : ภูมิทัศน์อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ในปัจจุบันมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงโดยเฉพาะด้านราคา ลักษณะของธุรกิจส่วนใหญ่ให้บริการแบบเฉพาะทางเช่น ขนส่งด้วยรถบรรทุก, ชิปปิ้ง, คลังสินค้า, ด้านกระจายสินค้า, freight forwarder, แพ็คกิ้ง ฯลฯ มีส่วนน้อยที่เป็นลักษณะให้บริการแบบครบวงจรและ/หรือ “Third Party Logistics” ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจต่างชาติหากเป็นสัญชาติไทยต้องเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ทำให้ SME หรือผู้ให้บริการแบบเฉพาะทางมีขีดความสามารถในการแข่งขันต่ำ จุดแข็งของธุรกิจไทยเกี่ยวข้องกับการเข้าใจพื้นที่และเข้าใจวัฒนธรรมธุรกิจที่ต้องเชื่อมโยงกับหน่วยงานของรัฐบางครั้งก็ต้องมีค่าอำนวยความสะดวกซึ่งเป็นจุดแข็งของธุรกิจไทย

1.4 Trend ของอุตสาหกรรม Logistics ทั้งในไทย และ Trend โลก ชูเรื่องใดบ้าง และ Trend ใด ได้รับความสนใจและพัฒนาได้มากที่สุด

ตอบ : แนวโน้มของอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ต้องการผู้ให้บริการแบบครบวงจร มีระบบการบริหารจัดการแบบ Best Practice มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อโจทย์อุปสงค์ของอุตสาหกรรมยุคที่ 4.0 และมีศักยภาพสามารถเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมที่เป็นลักษณะ Lean Manufacturing ที่เน้น Real Time Use Delivery และ Stockless Delivery มีระบบการบริหารความเสี่ยงและความต่อเนื่องของธุรกิจ (BCP & Risk management)

1.5 Trend ในอุตสาหกรรม Logistics ที่ช่วยส่งเสริมเรื่องการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประหยัดพลังงาน และลดการปล่อยมลพิษ

ตอบ : แนวโน้มอุตสาหกรรมโลจิสติกส์เกี่ยวข้องกับโซลูชันการผลิตที่เชื่อมโยงกับภาคอุตสาหกรรมซึ่งส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกทั้งทางตรงและทางอ้อม แนวโน้มของโลกคือการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเกี่ยวข้องกับการลดสภาวะโลกร้อนหรือ Global Warming เกี่ยวข้องกับมาตรการ ESG MODEL ที่จะต้องนำมาขับเคลื่อนองค์กรอย่างเป็นระบบ เช่น

1) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) จะต้องมีความรู้ในการดูแลบรรทุกให้อยู่ในสภาพที่ไม่ปล่อยควันดำเพื่อลดคาร์บอนซึ่งจะต้องมีระบบตรวจวัดที่ท่อไอเสียและบันทึกไว้อย่างเป็นระบบ ด้านการลดพลังงานไฟฟ้าซึ่งเกี่ยวข้องกับการลดใช้พลังงานจากฟอสซิล เช่น ในคลังสินค้าจะต้องมีระบบโซล่าเซลล์ และการนำระบบ “Paperless” เพื่อลดการใช้กระดาษ

2) ด้านสังคม (Social) จะต้องมีการร่วมมือกับชุมชนในมิติต่างๆตลอดจนการร่วมมือกับสถาบันศึกษาในรูปแบบโครงการสหกิจศึกษา

3) ด้านธรรมาภิบาล (Good Governance) จะต้องมีการบริหารจัดการเช่นมาตรการ Human Rights & Ethic Rights, Transparency, Employee Satisfaction ฯลฯ

(ที่กล่าวข้างต้นบริษัทที่ทำธุรกิจกับบริษัทต่างชาติหรือผู้ส่งออกรายใหญ่จะต้องมีมาตรฐานการจัดการ ESG ซึ่งจะมี Auditor มาตรฐานตรวจสอบจึงจะสามารถทำธุรกิจกับบริษัทต่างชาติได้)

1.6 เทคโนโลยีที่กำลังเป็นที่นิยมและเริ่มนำมาใช้ในอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ มีอะไรที่โดดเด่นบ้าง

ตอบ : เช่น ซอฟต์แวร์แอปพลิเคชันอัจฉริยะในรูปแบบต่างๆที่เหมาะสมกับธุรกิจซึ่งในอนาคตจะยกระบบเป็น AI Application ซึ่งระบบเชื่อมโยงสามารถติดตามการทำงานได้แบบ Real Time ทั้งทางออนไลน์และสมาร์ตโฟน ด้านฮาร์ดแวร์เกี่ยวข้องกับเครื่องทุ่นแรงประเภทต่างๆตั้งแต่แขนกลอัตโนมัติ ระบบจัดเรียงสินค้าบนพาหะรถอัตโนมัติ หุ่นยนต์อุตสาหกรรมใช้ในการจัดเรียงสินค้า รถยกโฟล์คคลิปรประเภทต่างๆ ระบบเซิร์ฟเวอร์ทั้งเพื่อการประมวลผล ระบบคลาวด์ และไฟล်วอร์

1.7 อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ กับเส้นทางใหม่ๆทางการค้าที่กำลังจะเป็น มีเส้นทางใดบ้าง (อากาศ เรือ รถ ราง) หรือ เส้นทางที่ช่วยในการเชื่อมโยงไปประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างรวดเร็ว

ตอบ : เช่นทางการค้าหรือ Logistics route หากเป็นการขนส่งทางเรือซึ่งเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 89 ของการขนส่งระหว่างประเทศ มีเส้นทางเดินเรือที่ชัดเจน เช่น Trans atlantic, Trans Mediterranean, Asia Pacific Route, Intra Asia ฯลฯ

สำหรับเส้นทางทางการค้าทางบก **เส้นทางเชื่อมโยงสปป.ลาว** เกี่ยวข้องกับเส้นทางเชื่อมโยงสะพานข้ามแม่น้ำโขงทั้ง 6 แห่ง หนองคาย-เวียงจันทน์ มุกดาหาร-สะหวันนะเขต นครพนม-คำม่วน เชียงของ-ห้วยทราย บึงกาฬ-บอลิคำไซ นาดาล-ละครเพ็ง เส้นทางเหล่านี้เชื่อมโยงจากสปป.ลาวไปประเทศจีนตอนใต้และเส้นทางประเทศเวียดนาม เส้นทางในอนาคตคือขนส่งทางรางเชื่อมโยงกับรถไฟความเร็วสูงคุนหมิง-เวียงจันทน์-หนองคาย

เส้นทางเชื่อมกัมพูชา ส่วนใหญ่ใช้เส้นทางอรัญประเทศ-ปอยเปต-พนมเปญ เส้นทางเชื่อมประเทศมาเลเซียมีเส้นทางถนนและทางรางเชื่อมโยงกับมาเลเซียด่านสำคัญคือปาดังเบซาร์และสะเดา (เป็นด่านถนน) เส้นทางเชื่อมประเทศเมียนมามีหลายเส้นทางแต่เส้นทางหลักคือแม่สอด-เมียวดี-ย่างกุ้งและเส้นทางแม่สาย-ท่าขี้เหล็ก-เชียงใหม่

1.8 ขอบคํานิยามและขยายความ ของ Concept ที่ว่า Smart and Green Logistics for Sustainable Tomorrow เพื่อให้ทีมงาน ติโจทย์ ออกมาเป็น งานนิทรรศการ

ตอบ : SMART LOGISTICS

แปลว่าความประณีต นำสมัย ปราดเปรี๊ง ความเก๋ และมีความเก๋ง หากนำมาใช้ด้านโลจิสติกส์เกี่ยวข้องกับกับศักยภาพของธุรกิจนั้นๆที่จะต้องมีจุดเด่นและจุดแข็งที่แตกต่างและ/หรือเหนือไปจากคู่แข่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับความยั่งยืนของธุรกิจในอนาคต เช่น

- 1) Innovation คือการมีนวัตกรรมที่เป็นของตนเองและเป็นจุดเด่นของธุรกิจ
- 2) Best Practice ระบบการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ เช่น การส่งมอบแบบ Real Time Delivery ระบบคู่มือคุณภาพและความปลอดภัย ระบบบริหารความเสี่ยงและความต่อเนื่องของธุรกิจ (BCP)
- 3) Smart technology driven เป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีที่จำเป็นต่ออุตสาหกรรมโลจิสติกส์ เช่นระบบบอโตเมชั่น ความสามารถในการประยุกต์ AI กับงานโลจิสติกส์ ระบบตรวจสอบงานแบบ Online Tracking และระบบติดตามการทำงานย้อนหลัง (Traceability)
- 4) Human Rights – Business Transparency – Ethic Rights ระบบบริหารจัดการด้านสิทธิมนุษยชน การมีจริยธรรมทางธุรกิจและระบบศีลธรรมที่ดีในการบริหารจัดการคนและธุรกิจรวมถึงคู่ค้าใน supply chain
- 5) Branding การมีเครื่องหมายการค้าหรือแบรนด์ใช้เป็นที่รับรู้กว้างสามารถบ่งชี้ตัวตนของธุรกิจสร้างความเชื่อมั่นเป็นหัวใจของการทำธุรกิจโดยเฉพาะธุรกิจบริการอย่างอุตสาหกรรมโลจิสติกส์

GREEN LOGISTICS

หมายถึงโลจิสติกส์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่ต้องให้ความสำคัญลดสภาวะ Global Warming เป็นกระแสของธุรกิจที่เชื่อมโยงกับการค้าโลกซึ่งบริษัทต่างๆที่อยู่ใน supply chain ทั้งทางตรงและทางอ้อมกับบริษัทข้ามชาติจะต้องมีระบบบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมซึ่งจะต้องมี Auditor เข้ามาตรวจสอบ เช่น คู่มือการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมครบทุก ตั้งแต่การตรวจสอบเครื่องยนต์ ยาง และเครื่องวัดควันดำ ปัจจุบันจะต้องตรวจสอบถึงหม้อกรองอากาศและหม้อกรองน้ำมันเครื่อง โดยจะต้องมีการทำจริงจึงมีฉะนั้นจะถูกลูกค้ายกเลิกสัญญาและถอดออกจาก supply chain ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมธุรกิจโลจิสติกส์ของไทยส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญมองเป็นเรื่องไกลตัวแต่ปัจจุบันและอนาคตจะต้องมีระบบบริหารจัดการ Green logistics อย่างเป็นระบบ

1.9 หากต้องการกิจกรรม หรือ การสาธิตระบบ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ มาโชว์ภายในนิทรรศการมีเทคโนโลยีใดบ้าง และมีบริษัทไหนบ้าง รบกวนท่าน ดร.ธนิต ให้คำแนะนำด้วยนะคะ

ตอบ : ข้อเสนอแนะ เช่น ซอร์ฟแวร์และแอปพลิเคชันที่เกี่ยวข้องกับงานโลจิสติกส์ เช่น ระบบ ERP, ซอร์ฟแวร์ด้าน Warehouse management, แขนกลอัตโนมัติ (automatic mechanical arm), Automation Warehouse, รถยกประเภทต่างๆ อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการแพ็คเกจประเภทต่างๆ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าไปหาได้ทาง Google

กรณีศึกษา : ศูนย์กระจายสินค้าและโลจิสติกส์ของกลุ่มบริษัท V-SERVE GROUP

(ข้อมูลบางส่วนจากการประชุมร่วม ก.แรงงานกับกลุ่มบริษัท V-SERVE GROUP, 7 มิ.ย. 66) สแกนดูข้อมูล

เพิ่มเติมได้ที่

ภูมิทัศน์ธุรกิจ

V-SERVE GROUP เป็นธุรกิจของคนไทยประกอบด้วยธุรกิจในเครือ 8 บริษัทฯ มีสำนักงานสาขาทั้งใน กทม.และต่างจังหวัดรวมถึงการลงทุนในประเทศเมียนมา ธุรกิจหลักเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ มีพนักงานประจำและเอาท์ซอร์สประมาณ 962 คน ลักษณะของธุรกิจประกอบด้วยบริษัทตัวแทนออกของรับ อนุญาต, คลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้า 4 แห่ง, กิจการขนส่งระหว่างประเทศ, กิจกรรมที่เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสินค้าขนาดใหญ่, ศูนย์ขนส่งและกองรถบรรทุกรวมกันมากกว่า 200 คัน, กิจกรรมแพ็คเกจและ จำหน่ายผลิตภัณฑ์-อุปกรณ์เกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ ฯลฯ

ปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนธุรกิจโลจิสติกส์

- (1) **Global Standard Compliance** การทำงานสอดคล้องกับมาตรฐานสากลและมาตรฐาน ความปลอดภัย
- (2) **Technology Driven** บริษัทฯ มีการลงทุนในด้านนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีพ.ศ.2545 ยกย่องเป็น “Digital Office” ระบบการทำงานเป็น Paperless ครอบคลุมทุกมิติตั้งแต่ภายในองค์กร ลูกค้าและ supply chain รวมถึงเชื่อมโยงกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องโดยมีฝ่ายไอทีและโปรแกรมเมอร์ประจำบริษัท
- (3) **ESG & Human Right Organization** เป็นองค์กรที่ให้ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม การอยู่ร่วมกันในสังคมและบรรษัทภิบาลให้ความสำคัญกับ “Human Right Compliance” ได้รับมาตรฐานระดับโลกจากบริษัท TUV (มาตรฐาน PSCI : Pharmaceutical Supply Chain Initiative) ครอบคลุมตั้งแต่ด้าน ศีลธรรม การจัดการสุขภาพและความปลอดภัย ระบบการจัดการที่ดี มีมาตรการ Anti-Human Trafficking, Wages-Benefits-Working hours, Business Integrity & Fair Competition ฯลฯ โดยบริษัทฯ ได้จัดทำเป็น ประกาศและนโยบายดำเนินธุรกิจอย่างมีจรรยาบรรณและมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- (4) **Skill Intensive Development** เป็นองค์กรที่ให้ความสำคัญด้านการพัฒนาทักษะแบบ เช้ามขั้น โดยมีการขับเคลื่อนอยู่ในระดับแผนยุทธศาสตร์และแผนธุรกิจของบริษัท มีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรม พัฒนาทักษะ 2 แห่งซึ่งมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีห้องอบรม-สัมมนาและอุปกรณ์ มีบุคลากรซึ่งเคย เป็นอาจารย์สอนในมหาวิทยาลัยรับผิดชอบ มีการจัดตั้งเป็นโรงเรียนได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการ และเป็นองค์กรอบรมและทดสอบรับรองโดยสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์กรมหาชน) การพัฒนาทักษะ ครอบคลุมทั้งพนักงานของบริษัท, supply chain, ลูกค้ารวมถึงเป็นสถานที่ดูงานและฝึกงานของหลาย มหาวิทยาลัย สำหรับปีพ.ศ.2566 มีหลักสูตรสำหรับการฝึกอบรมประมาณ 178 หลักสูตร